

Downloaded via the EU tax law app / web

Foreløbig udgave

DOMSTOLENS DOM (Ottende Afdeling)

7. september 2023 (*)

»Præjudiciel forelæggelse – det fælles merværdiafgiftssystem (moms) – direktiv 2006/112/EF – princippet om momsens neutralitet – effektivitetsprincippet – for høj momssats på en købsfaktura – tilbagebetaling af for meget opkrævet moms – direkte krav mod skatte- og afgiftsmyndigheden – betydningen af risikoen for dobbelt tilbagebetaling af den samme moms«

I sag C-453/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Finanzgericht Münster (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i Münster, Tyskland) ved afgørelse af 27. juni 2022, indgået til Domstolen den 6. juli 2022, i sagen

Michael Schütte

mod

Finanzamt Brilon

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Safjan, formand for Tredje Afdeling K. Jürimäe (refererende dommer), og dommer N. Piçarra,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Michael Schütte ved Rechtsanwalt H. Nieskens,
- den tyske regering ved J. Möller og N. Scheffel, som befuldmægtigede,
- den tjekkiske regering ved O. Serdula, M. Smolek og J. Vlášil, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved J. Jokubauskaitis og L. Mantl, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT 2006, L 347, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv 2010/45/EU af 13. juli 2010 (EUT 2010, L 189, s. 1) (herefter »momsdirektivet«), samt af princippet om merværdiafgiftens (momsens) neutralitet og effektivitetsprincippet.

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem sagsøgeren i hovedsagen, Michael Schütte, og Finanzamt Brilon (skatte- og afgiftsmyndigheden i Brilon, Tyskland) (herefter »skatte- og afgiftsmyndigheden«) vedrørende retten til af billighedsgrunde at opnå fritagelse for moms, som den tyske skatte- og afgiftsmyndighed efterfølgende har opkrævet, med tillæg af renter af denne afgift.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Momsdirektivets artikel 168, litra a), har følgende ordlyd:

»I det omfang varer og ydelser anvendes i forbindelse med hans afgiftspligtige transaktioner, hvoraf der er betalt moms, har den afgiftspligtige person i den medlemsstat, hvor han foretager transaktionerne, ret til i den afgift, der påhviler ham, at fradrage følgende beløb:

a) den moms, som skal betales eller er betalt i nævnte medlemsstat for varer og ydelser, der er eller vil blive leveret til ham af en anden afgiftspligtig person.«

4 I henhold til momsdirektivets artikel 178, litra a), skal den afgiftspligtige person for at kunne udøve den i nævnte direktivs artikel 168, litra a), omhandlede fradragsret »for så vidt angår levering af varer og ydelser [...] være i besiddelse af en faktura, der er udfærdiget i overensstemmelse med afsnit XI, kapitel 3, afdeling 3-6«.

Tysk ret

5 § 163 i Abgabenordnung (lov om skatter og afgifter, BGBl. 2002 I, s. 3866) (herefter »skatte- og afgiftsloven«) fastsætter:

»(1) Der kan fastsættes lavere afgifter eller undlades at tage hensyn til beskatningsfaktorer, som forhøjer afgiften, når det fremgår, at afgiftens opkrævning i konkrete tilfælde vil være urimelig.

[...]«

6 Skatte- og afgiftslovens § 227 er affattet således:

»Skatte- og afgiftsmyndighederne kan helt eller delvis eftergive skyldige skatter eller afgifter, såfremt opkrævningen af disse efter de foreliggende omstændigheder i det enkelte tilfælde vil være urimelig, under samme forudsætninger kan allerede betalte beløb tilbagebetales eller modregnes.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

7 Sagsøgeren i hovedsagen er en landmand, der ligeledes driver skovdrift. I perioden 2011-2013 købte han træ fra forskellige leverandører og videresolgte derefter træet og leverede det til sine kunder som træ til brændsel. Selv om den momssats, der fremgik af fakturaerne fra

leverandørerne, var normalsatsen på 19%, var satsen, der fremgik af de fakturaer, som sagsøgeren i hovedsagen havde udstedt til sine kunder, den nedsatte sats på 7%.

8 Leverandørerne indgav hver gang en momsangivelse og betalte momsen på 19% til den tyske skatte- og afgiftsmyndighed. Derimod indgav sagsøgeren i hovedsagen kun de salg, som han havde foretaget, med en sats på 7% og fradrog den indgående moms vedrørende køb med en sats på 19%. Den betalingspligtige moms, der opstod herved, betalte sagsøgeren til den tyske skatte- og afgiftsmyndighed.

9 Finanzgericht Münster (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i Münster, Tyskland), der er den forelæggende ret, har præciseret, at der ikke på noget tidspunkt har været indikationer på manglende betalingsevne hos sagsøgeren. I forbindelse med en momskontrol fandt skatte- og afgiftsmyndigheden imidlertid, at sagsøgeren i hovedsagens udgående transaktioner ikke burde have været underlagt den nedsatte afgiftssats, men derimod standardsatsen.

10 Efter momskontrollen blev der anlagt sag ved Finanzgericht Münster (domstolen i skatte- og afgiftsretlige sager i Münster). Ved afslutningen af retssagen fastslog retten i en dom af 2. juli 2019, som nu er endelig, at sagsøgeren i hovedsagens udgående transaktioner var underlagt den nedsatte momssats. Den fandt imidlertid, at de køb, som sagsøgeren i hovedsagen havde foretaget, også var omfattet af den nedsatte sats på 7%. Sagsøgeren i hovedsagens fradrag for indgående moms blev følgelig nedsat tilsvarende.

11 Med henblik på opfyldelsen af dommen krævede skatte- og afgiftsmyndigheden ved afgørelser af 30. september 2019 betaling af de skyldige momsbeløb for årene 2011-2013 med tillæg af renter. Sagsøgeren i hovedsagen henvendte sig herefter til sine leverandører med henblik på, at disse berigtigede de fakturaer, der vedrørte ham, og udbetalte forskellen til ham.

12 Alle leverandørerne påberåbte sig forældelse i henhold til tysk civilret over for sagsøgeren i hovedsagen. De omhandlede fakturaer blev således ikke berigtiget, og sagsøgeren i hovedsagen modtog ikke de krævede tilbagebetalinger fra sine leverandører.

13 Under disse omstændigheder indgav sagsøgeren i hovedsagen ved skrivelse af 24. oktober 2019 en anmodning til skatte- og afgiftsmyndigheden om eftergivelse af billighedsgrunde af den efterfølgende opkrævede moms med tillæg af renter af momsbeløbet i henhold til skatte- og afgiftslovens §§ 163 og 227.

14 Skatte- og afgiftsmyndigheden afslog anmodningen ved afgørelser af 3. og 16. december 2019 med den begrundelse, at sagsøgeren i hovedsagen selv var ansvarlig for situationen. Hans klager over disse afgørelser om afslag blev ligeledes anset for ugrundede ved afgørelse af 24. juli 2020.

15 Sagsøgeren i hovedsagen har for den forelæggende ret anfægtet afslaget på hans anmodning om fritagelse af den moms, som han efterfølgende er blevet opkrævet. Den forelæggende ret har udtrykt tvivl om fortolkningen af momsdirektivet for så vidt angår anvendelsen af princippet om momsens neutralitet og effektivitetsprincippet på retten til tilbagebetaling.

16 Den forelæggende rets tvivl er ligeledes baseret på leverandørernes mulighed for at berigtige fakturaerne uden tidsbegrænsning og dermed gøre det på en dato, der ligger efter den tyske skatte- og afgiftsmyndigheds tilbagebetaling til køberen. Hvis leverandørerne efterfølgende anmodede denne myndighed om tilbagebetaling af det for meget betalte beløb, ville dette udsætte nævnte myndighed for risikoen for at skulle tilbagebetale den samme moms to gange uden nødvendigvis at kunne gøre regres mod køberen af de varer, der er genstand for de nævnte

fakturaer.

17 Under disse omstændigheder har Finanzgericht Münster (domstol i skatte- og afgiftsretlige sager i Münster) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kræver bestemmelserne i [momsdirektivet] – navnlig princippet om afgiftens neutralitet samt effektivitetsprincippet – under omstændighederne i hovedsagen, at sagsøgeren har et krav på tilbagebetaling af den moms, den pågældende har betalt for meget til sine underleverandører, inklusive renter, direkte mod afgiftsmyndigheden, selv om der fortsat er mulighed for, at afgiftsmyndigheden af underleverandørerne bliver afkrævet tilbagebetaling på grundlag af en berigtigelse af fakturaerne på et senere tidspunkt og derefter – muligvis – ikke længere kan tilbagesøge beløbet fra sagsøgeren, således at der er risiko for, at afgiftsmyndigheden skal tilbagebetale den samme moms to gange?«

Det præjudicielle spørgsmål

18 Den forelæggende ret ønsker med sit spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om momsdirektivet samt princippet om momsens neutralitet og effektivitetsprincippet skal fortolkes således, at de kræver, at modtageren af vareleverancer har et direkte krav mod skatte- og afgiftsmyndighederne på tilbagebetaling af den uretmæssigt fakturerede moms, som den pågældende har betalt til sine leverandører, og som sidstnævnte har betalt til statskassen, med tillæg af renter, under omstændigheder, hvor den pågældende for det første, uden at der kan foreholdes vedkommende svig, misbrug eller forsømmelighed, ikke længere kan kræve denne tilbagebetaling af disse leverandører på grund af den forældelsesfrist, der er fastsat i national ret, og hvor der for det andet foreligger en formel mulighed for, at de nævnte leverandører efterfølgende kræver tilbagebetaling af det for meget opkrævede beløb efter at have berigtiget de fakturaer, som oprindeligt blev sendt til varemodtageren.

19 Indledningsvis bemærkes, at fradragsretten udgør en integrerende del af momsordningen og som udgangspunkt ikke kan begrænses. Fradragsordningen tilsigter, at den afgiftspligtige aflastes fuldt ud for den moms, denne skylder eller har erlagt i forbindelse med hele sin økonomiske virksomhed. Det fælles momssystem sikrer følgelig, at afgiftsbyrden er neutral for enhver økonomisk virksomhed, uanset dennes formål eller resultater, forudsat at virksomheden principielt i sig selv er momspligtig (dom af 6.2.2014, Fatorie, C-424/12, EU:C:2014:50, præmis 30 og 31 og den deri nævnte retspraksis).

20 Princippet om momsens neutralitet udgør i denne henseende et grundlæggende princip i det fælles momssystem. Krav om tilbagebetaling af moms betalt med urette henhører i denne sammenhæng under retten til tilbagesøgning af uretmæssigt betalte beløb, som ifølge fast retspraksis har til formål at afhjælpe konsekvenserne af afgiftens uforenelighed med EU-retten ved at udligne den økonomiske byrde, som afgiften med urette har påført den erhvervsdrivende, der i sidste ende har båret den (dom af 2.7.2020, Terracult, C-835/18, EU:C:2020:520, præmis 24 og 25 og den deri nævnte retspraksis).

21 Når dette er sagt, tilkommer det, når der ikke findes EU-retlige bestemmelser på området for anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, hver enkelt medlemsstat i sin interne retsorden at fastsætte betingelserne for at fremsætte et sådant krav, idet disse betingelser skal overholde ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet, dvs. at de ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret, og heller ikke må gøre det praktisk umuligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til Unionens retsorden (dom af 15.3.2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, præmis 37, og af 26.4.2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, præmis 50).

22 Idet det i udgangspunktet ligeledes tilkommer medlemsstaterne at fastlægge de betingelser, hvorunder der kan ske berigtigelse af urigtigt faktureret moms, har Domstolen anerkendt, at en ordning, hvorefter dels en leverandør af en vare, som fejlagtigt har betalt moms til skatte- og afgiftsmyndighederne, kan anmode om tilbagebetaling heraf, dels køberen af denne vare over for leverandøren kan fremsætte et civilretligt krav om tilbagesøgning af fejlagtigt betalte beløb, er i overensstemmelse med princippet om momsens neutralitet og effektivitetsprincippet. En sådan ordning gør det nemlig muligt for nævnte køber, som har måttet bære en fejlagtigt faktureret afgiftsbyrde, at opnå tilbagebetaling af beløb, der er betalt med urette (jf. i denne retning dom af 15.3.2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, præmis 38 og 39, og af 26.4.2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, præmis 51).

23 Effektivitetsprincippet kan imidlertid indebære, at en køber af en vare kan rette sit krav om tilbagebetaling direkte mod skatte- og afgiftsmyndighederne, hvis tilbagebetalingen af moms bliver umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig, navnlig i tilfælde af leverandørens insolvens. Medlemsstaterne skal således indføre de instrumenter og processuelle regler, som er nødvendige for, at køberen kan få tilbagebetalt den fejlagtigt fakturerede afgift, for således at overholde effektivitetsprincippet (jf. i denne retning dom af 15.3.2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, præmis 41, og af 26.4.2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, præmis 53).

24 Såfremt det på grundlag af objektive forhold er godtgjort, at retten til tilbagebetaling af urigtigt faktureret og betalt moms påberåbes på svigagtig vis eller er udtryk for misbrug, skal denne ret desuden nægtes (dom af 2.7.2020, Terracult, C-835/18, EU:C:2020:520, præmis 38, og af 13.10.2022, HUMDA, C-397/21, EU:C:2022:790, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis). Henset til den rolle, som princippet om momsens neutralitet spiller i det fælles momssystem, forekommer en sanktion i form af en absolut nægtelse af retten til tilbagebetaling af moms, der fejlagtigt er blevet faktureret og uretmæssigt er blevet betalt, derimod at være uforholdsmæssig, når det ikke er godtgjort, at der foreligger svig, eller at det offentlige har lidt tab, og dette gælder selv i tilfælde af, at den afgiftspligtige person har handlet forsømmeligt (jf. i denne retning dom af 12.7.2012, EMS-Bulgaria Transport, C-284/11, EU:C:2012:458, præmis 70, og af 2.7.2020, Terracult, C-835/18, EU:C:2020:520, præmis 37).

25 I lyset af den i denne doms præmis 19-24 nævnte retspraksis forekommer en national lovgivning eller praksis, der fører til, at køberen af en vare nægtes tilbagebetaling af den indgående moms, som med urette er blevet faktureret den pågældende, og som vedkommende har betalt for meget til sine leverandører, ikke blot i strid med princippet om momsens neutralitet og effektivitetsprincippet, men også uforholdsmæssig, når det er umuligt for køberen at anmode disse leverandører om tilbagebetaling alene på grund af den forældelse, som disse har påberåbt sig over for køberen, og når den pågældende ikke foreholdes nogen svig, misbrug eller forsømmelighed.

26 Hvis det under disse omstændigheder er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for køberen at opnå tilbagebetaling fra leverandørerne af den fejlagtigt fakturerede og uretmæssigt

betalte moms, er køberen, når der ikke foreligger svig, misbrug eller forsømmelighed fra køberens side, berettiget til at rette sit krav om tilbagebetaling direkte mod skatte- og afgiftsmyndigheden.

27 Hverken dom af 13. januar 2022, Zipvit (C-156/20, EU:C:2022:2), eller leverandørernes manglende insolvens eller risikoen for dobbelt tilbagebetaling, som den forelæggende ret har henvist til, kan rejse tvivl om denne vurdering.

28 Hvad for det første angår sidstnævnte dom skal det bemærkes, at det krav, som sagsøgeren havde rejst i den sag, der gav anledning til den nævnte dom – i modsætning til den situation, der ligger til grund for hovedsagen – vedrørte ydelser, der fejlagtigt var blevet momsfristaget. I denne sag havde leverandøren således dels ikke forsøgt at få tilbagebetalt den moms, der med urette var blevet udeladt af dennes kunde, dels havde skatte- og afgiftsmyndigheden ikke udstedt en berigtiget momsansættelse over for leverandøren. Det var på grund af disse omstændigheder, at Domstolen fastslog, at en afgiftspligtig person ikke kan gøre krav på at fradrage et momsbeløb, når dette beløb ikke er blevet faktureret den pågældende, og det således ikke er blevet overvæltet på den endelige forbruger (dom af 13.1.2022, Zipvit, C-156/20, EU:C:2022:2, præmis 31).

29 Hvad for det andet angår spørgsmålet om, hvorvidt leverandørernes manglende insolvens kan have betydning for retten til tilbagebetaling af moms, henset til den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 23, er det ubestridt, at den systematiske anvendelse af adverbiet »navnlig« i retspraksis viser, at tilfældet med leverandørers insolvens kun er en af de omstændigheder, hvorunder det kan være umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at opnå tilbagebetaling af den urigtigt fakturerede og uretmæssigt betalte moms (dom af 15.3.2007, Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05, EU:C:2007:167, præmis 41, af 26.4.2017, Farkas, C-564/15, EU:C:2017:302, præmis 53, af 11.4.2019, PORR Építési Kft., C-691/17, EU:C:2019:327, præmis 42 og 48, og af 13.10.2022, HUMDA, C-397/21, EU:C:2022:790, præmis 22).

30 Hvad for det tredje angår risikoen for dobbelt tilbagebetaling som følge af den omstændighed, at leverandørerne kan berigtige de fakturaer, der oprindeligt blev udstedt til køberen, på en dato, der ligger efter skatte- og afgiftsmyndighedens tilbagebetaling af køberen, og derefter anmode myndigheden om tilbagebetaling af det for meget betalte beløb, bemærkes, at en sådan risiko principielt er udelukket under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede.

31 Som anført i denne doms præmis 24, skal retten til tilbagebetaling af urigtigt faktureret og uretmæssigt betalt moms nemlig nægtes, hvis det godtgøres, at påberåbelsen af denne ret er udtryk for svig eller misbrug.

32 Domstolen har i denne henseende fastslået, at en konstatering af et misbrug på momsområdet kræver, at to betingelser er opfyldt. For det første skal de omhandlede transaktioner – selv om de betingelser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i momsdirektivet og i den nationale lovgivning til gennemførelse heraf, formelt er overholdt – indebære opnåelsen af en afgiftsfordel, som det ville stride mod formålet med disse bestemmelser at tildele. For det andet skal det fremgå af en samlet række objektive omstændigheder, at hovedformålet med de omhandlede transaktioner begrænser sig til at opnå denne afgiftsfordel (jf. i denne retning dom af 21.2.2006, Halifax m.fl., C-255/02, EU:C:2006:121, præmis 74 og 75, og af 15.9.2022, HA.EN., C-227/21, EU:C:2022:687, præmis 35).

33 Med forbehold af den efterprøvelse, som det tilkommer den forelæggende ret at foretage, fremgår det således i det foreliggende tilfælde dels, at køberen har betalt leverandørerne de momsbeløb, der fremgår af fakturaerne, dels, at disse leverandører har betalt disse momsbeløb til skatte- og afgiftsmyndighederne. Hvis de nævnte leverandører berigtigede disse fakturaer og indgav anmodninger om tilbagebetaling af den for meget betalte moms til denne myndighed, efter

at denne myndighed havde tilbagebetalt beløbet til køberen af de fakturerede varer, selv om disse leverandører i første omgang havde gjort forældelsen gældende over for køberen og således klart havde vist, at de ikke havde nogen interesse i at berigtige situationen, kan disse anmodninger derfor ikke have andet formål end at opnå en momsfordel, der er i strid med princippet om momsens neutralitet. En sådan praksis er således udtryk for misbrug som omhandlet i ovennævnte retspraksis og kan ikke give anledning til tilbagebetaling af leverandørerne, hvilket udelukker risikoen for dobbelt tilbagebetaling.

34 Hvad endelig angår renter har Domstolen gentagne gange fastslået, at når en medlemsstat har opkrævet en afgift i strid med EU-retten, har borgerne ikke blot ret til tilbagebetaling af den afgift, der er opkrævet med urette, men også af beløb, der er betalt til denne stat eller indeholdt af denne i direkte forbindelse med denne afgift, hvilket ligeledes omfatter tab, der følger af, at pengebeløb ikke har været til rådighed som følge af en forskudsopkrævning af skatten eller afgiften (jf. i denne retning dom af 12.12.2006, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, præmis 205, og af 13.10.2022, *HUMDA*, C-397/21, EU:C:2022:790, præmis 32).

35 I det foreliggende tilfælde ville alene opfyldelsen af den forelæggende rets dom af 2. juli 2019, hvorved fradraget for indgående afgift blev nedsat fra 19% til 7%, kunne medføre en økonomisk byrde for sagsøgeren i hovedsagen, svarende til forskellen mellem den normale momssats og den nedsatte momssats.

36 I det tilfælde, hvor sagsøgeren i hovedsagen faktisk allerede har betalt skatte- og afgiftsmyndighederne det beløb, der svarer til nedsættelsen af hans oprindelige fradrag, vil han således lide et økonomisk tab, eftersom han ikke kan råde over dette beløb. Det følger heraf, at i mangel af tilbagebetaling af moms, som myndigheden med urette har opkrævet, inden for en rimelig frist, skal dette tab, for så vidt som det følger af medlemsstatens tilsidesættelse af EU-retten som omhandlet i nærværende doms præmis 25, kompenseres ved betaling af morarenter.

37 Henset til ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at momsdirektivet samt princippet om momsens neutralitet og effektivitetsprincippet skal fortolkes således, at de kræver, at modtageren af vareleverancer har et direkte krav mod skatte- og afgiftsmyndighederne på tilbagebetaling af den uretmæssigt fakturerede moms, som den pågældende har betalt til sine leverandører, og som sidstnævnte har betalt til statskassen, med tillæg af renter, under omstændigheder, hvor den pågældende for det første, uden at der kan foreholdes vedkommende svig, misbrug eller forsømmelighed, ikke længere kan kræve denne tilbagebetaling af disse leverandører på grund af den forældelsesfrist, der er fastsat i national ret, og hvor der for det andet foreligger en formel mulighed for, at de nævnte leverandører efterfølgende kræver tilbagebetaling af det for meget opkrævede beløb efter at have berigtiget de fakturaer, som oprindeligt blev sendt til varemottageren. Såfremt den moms, som skatte- og afgiftsmyndigheden med urette har opkrævet, ikke tilbagebetales inden for en rimelig frist, skal det tab, der er lidt som følge af den manglende rådighed over et beløb svarende til denne med urette opkrævede moms, kompenseres ved betaling af morarenter.

Sagsomkostninger

38 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem, som ændret ved Rådets direktiv 2010/45/EU af 13. juli 2010, samt princippet om merværdiafgiftens (moms) neutralitet og effektivitetsprincippet

skal fortolkes således, at

de kræver, at modtageren af vareleverancer har et direkte krav mod skatte- og afgiftsmyndighederne på tilbagebetaling af den uretmæssigt fakturerede moms, som den pågældende har betalt til sine leverandører, og som sidstnævnte har betalt til statskassen, med tillæg af renter, under omstændigheder, hvor den pågældende for det første, uden at der kan foreholdes vedkommende svig, misbrug eller forsømmelighed, ikke længere kan kræve denne tilbagebetaling af disse leverandører på grund af den forældelsesfrist, der er fastsat i national ret, og hvor der for det andet foreligger en formel mulighed for, at de nævnte leverandører efterfølgende kræver tilbagebetaling af det for meget opkrævede beløb efter at have berigtiget de fakturaer, som oprindeligt blev sendt til varemodtageren. Såfremt den moms, som skatte- og afgiftsmyndigheden med urette har opkrævet, ikke tilbagebetales inden for en rimelig frist, skal det tab, der er lidt som følge af den manglende rådighed over et beløb svarende til denne med urette opkrævede moms, kompenseres ved betaling af morarenter.

Underskrifter

* Processprog: tysk.